

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MŰEMLÉKVÉDELMEÉRT ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG VÉDELMEÉRT FELELŐS
HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

TÁJÉKOZTATÓ

**műemléki szakértői nyilvántartásba vételről műemléki
restaurátor szakterületen**

A régészeti örökséggel és a műemléki értékkel kapcsolatos szakértői tevékenységről szóló 439/2013. (XI. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) határozza meg műemléki területen végzett szakértői tevékenységek tartalmát, a tevékenységet, a szakmagyakorlás feltételeit és a szankciókat. A szakértői tevékenység folytatására irányuló szándékot a miniszternek kell bejelenteni, a nyilvántartásba vételről igazolás állítható ki.

Műemléki restaurátor szakterület

1. § (1) E rendelet hatálya a régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos területeken végzett szakértői tevékenységre terjed ki, a régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos igazságügyi szakértői tevékenység kivételével.
(2) A régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos területek:
b) műemléki terület **bc)** műemléki restaurátor szakterület

Műemléki restaurátor szakterületen (kivéve az orgonahangszer-helyreállítási szakterület vonatkozásában meghatározott tevékenységek) szakértői tevékenységnek minősül [4. § (2) c)]

- a védett műemléki érték fizikai beavatkozással, mintavétellel, roncsolással járó restauratori állapotfelmérése, kutatása, [ca)]
- a védett műemléki értéken végzett konzerválás vagy megelőző konzerválás és ezek tervének elkészítése, [cb)]
- a védett műemléki értéken végzett esztétikai helyreállítás és tervének elkészítése, [cc)]
- a védett műemléki értéken végzett restaurálást érintő közigazgatási hatósági ügyekben szakértőként való közreműködés, a védett műemléki értéken végzett restaurálást érintő tevékenység - megvalósítás során történő, jogkövetkezménnyel járó - véleményezése, [cd)]
- restauratori kutatási vagy restaurálási dokumentáció összeállítása; [ce)]

2. § 1. *dokumentálás*: műemléki értéket érintő beavatkozások folyamatának és eredményének, az azok során megfigyelhető jelenségeknek, valamint a műemléki érték állapotának tárgyyszerű, pontos szöveges és képi rögzítése és magyarázata;

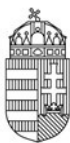
16. *restauratori állapotfelmérés*: olyan állapotfelmérés, amely meghatározza a kezelendő kulturális örökség védett elemei alkotóanyagainak állapotát, tanulmányozza és elkülöníti a természetes

folyamatok, a véletlen, a használat és a szándékos beavatkozások okozta anyagi romlásokat és esztétikai változásokat, vizsgálja az ellenálló képesség és szilárdság növelésének lehetőségeit;

2/A. § Az esztétikai helyreállítás, a konzerválás, a megelőző konzerválás, a restaurálás, a restaurálási dokumentáció, a restaurátori kutatás, valamint a restaurátori kutatási dokumentáció tekintetében a **kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet** (a továbbiakban: Övr.) **2. §-ának rendelkezéseit** kell alkalmazni.

Az Övr. 2. §-ának rendelkezései szerint:

1. *esztétikai helyreállítás*: a restaurálás körébe tartozó azon kutatáson alapuló, konzerváló kezelésen túlmutató, a kulturális örökség védett elemei eredeti értékeinek, illetve ezek érvényesülése szempontjából a legkedvezőbb állapotának helyreállítását biztosító hozzátételek, kiegészítések vagy egyéb beavatkozások összessége, amelyek célja az értékek zavartalan megjelenésének biztosításával az értelmezhetővé, bemutathatóvá tétele;
2. *konzerválás*: a restaurálás körébe tartozó azon beavatkozások összessége, amelyek célja a kulturális örökség védett elemei eredeti anyagának változatlan állapotú megőrzését biztosító kezelése: a károsodási folyamatok megszüntetése vagy lassítása, az állapot stabilizálása, az alkotó anyagok szilárdítása, a szerkezet megerősítése, a tárgyhoz nem tartozó, az elváltozást, a károsodási folyamatot előidéző dolgok, szennyeződések eltávolítása;
3. *megelőző konzerválás*: olyan konzerválási beavatkozás, amelynek célja a károsodás közvetlen elkerülése, a károsodáshoz, lebomláshoz vezető folyamatok okainak megszüntetése, hatásuk mérséklése vagy lassítása;
5. *restaurálás*: védett műemléki értéken, vagy védetté nyilvánított kulturális javakon hatósági engedéllyel végzett művészeti alkotó tevékenység, melynek célja a védett kulturális örökségi elem konzerválása és esztétikai helyreállítása;
6. *restaurálási terv*: védett műemléki értéken vagy védett kulturális javakon a védett kulturális örökségi elem további tervezett roncsolásos kutatására vagy vizsgálatára, valamint konzerválására, esztétikai helyreállítására irányuló beavatkozáshoz készített terv;
7. *restaurálási dokumentáció*: védett műemléki érték vagy védett kulturális javak restaurálását hitelesítő dokumentáció, amely szöveges és ábrázolásos formában igazolja a beavatkozások szükségességét, bemutatja a folyamatukat, megkülönböztetve az eredeti részeket és a későbbi kiegészítéseket, részletezve minden olyan elemet, melyet a restaurálás hozzátett, megváltoztatott vagy eltávolított;
8. *restaurátori kutatás*: védett műemléki értéken vagy védett kulturális javakon végzett, tudományos módszerrel végzett, roncsolásmentes vagy roncsolásos jellegű restaurátori beavatkozás (mintavétel, szondázó feltárás), amelynek célja a kulturális örökségi elem alkotó anyagainak, állapotának és pusztulási folyamatának meghatározása, történeti rétegeinek megismerése, a története során keletkezett elváltozások, vagy azon végrehajtott változtatások következményeinek tanulmányozása, kiértékelése, többszintű vizsgálati folyamat, restaurálási beavatkozást alapoz meg vagy történeti adatgyűjtésre, megismerésre irányul;
9. *restaurátori kutatási dokumentáció*: védett műemléki értéken vagy védett kulturális javakon elvégzett roncsolásos és roncsolásmentes kutatást vagy vizsgálatot lezáró dokumentáció, amelynek tartalmaznia kell a kutatás során feltárt adatokat és tényeket, a kutatás folyamatának leírását, a kutatás rajzi és fényképes dokumentálását, a kutatási eredmények értelmezett összefoglalását, a továbbiakban szükséges beavatkozások ismertetését, a helyreállítási, illetve restaurálási javaslatot, a felhasznált szakirodalmat, a történeti forrásokat és ezek feldolgozását, védett műemléki érték esetén az épületkutatás leírását;

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MŰEMLÉKVÉDELEMÉRT ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG VÉDELMEÉRT FELELŐS
HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

Szakma gyakorlási jogosultság: [5. § (1)-(4)]

A nyilvántartásba vétel feltétele, hogy a természetes személy az adott terület vagy szakterület vonatkozásában rendelkezzen a Korm. rendeletben meghatározott

- végzettséggel és szakképesítéssel, valamint
- a szakképzettséget igazoló okirat kiállítását követően szerzett szakmai gyakorlattal.

A szakértői tevékenységet folytatni szándékozó személynek (cég esetén a munkavállalónak vagy személyesen közreműködő tagnak) a szakmagyakorlási feltételeknek és a tevékenység ellátásához szükséges megszerzett tapasztalatot igazolnia kell, a rendeletben részletesen meghatározottak szerint. Gazdasági társaság, költségvetési szerv, egyéni vállalkozó, egyéni cég (a továbbiakban együtt: cég) akkor végezheti a szakértői tevékenységet, ha az adott tevékenységet személyesen ellátó munkavállalója vagy személyesen közreműködő tagja szerepel a szakértői nyilvántartásban, továbbá a cég rendelkezik az adott területen vagy szakterületen előírt feltételekkel.

7. § (3) Műemléki terület műemléki restaurátor szakterületen a szakértői tevékenység végzéséhez mesterfokozat vagy azzal egyenértékű végzettség és a) restaurátorművész,

b) okleveles restaurátorművész,

c) okleveles restaurátor vagy

d) okleveles iparművészeti tárgyrestaurátor szakképzettség szükséges a tevékenységnek megfelelő szakiránnyal,

a 4. § (2) bekezdés c) pont ca)-cc) alpontjai szerinti tevékenységek esetén a tevékenységnek megfelelő szakiránnyal.

7. § (6) Műemléki terület orgonahangszer-helyreállítás szakterületen a szakértői tevékenység végzéséhez

a) a 4. § (2) bekezdés f) pont fa) alpontja szerinti tevékenység esetén aa) hangszerész - orgonaépítő és -javító vagy ab) hangszerkészítő és -javító (orgona) szakképesítés,

b) a 4. § (2) bekezdés f) pont fb) alpontja szerinti tevékenység esetén **mesterfokozat vagy azzal egyenértékű végzettség és restaurátorművész vagy okleveles restaurátorművész szakképzettség szükséges, a 4. § (2) bekezdés c) pont ca)-cc) alpontja szerinti tevékenységek esetén a tevékenységnek megfelelő szakiránnyal,**

c) a 4. § (2) bekezdés f) pont fc) alpontja szerinti tevékenység esetén mesterfokozat vagy azzal egyenértékű végzettség és felsőfokú orgonaművészi, felsőfokú orgonatanári, felsőfokú egyházzenei végzettség szükséges.

[4. § (2) fb) házát érintő tevékenységek, különösen elhelyezése, bontása, helyreállítása, átalakítása restaurálása, valamint e tevékenységek örökségvédelmi engedélyezése iránti kérelem mellékletét képező dokumentáció készítése]

8. § (4) Műemléki terület műemléki restaurátor szakterületen a szakértői tevékenység végzéséhez
- a) műemlékvédelem területen restauratori feladatokra irányuló legalább 5 éves jogviszonnyal szerzett, vagy
- b) a szakirányú végzettség megszerzésétől számított legalább 5 éves szakmai tevékenységgel szerzett és az 1. melléklet 4. pontjában meghatározott számítási módszer alapján megszerzett legalább 30 pont szakmai gyakorlat igazolása szükséges.

1. melléklet a 439/2013. (XI. 20.) Korm. rendelethez

4. Műemléki területen műemléki restauratori szakterületre vonatkozó számítási módszer a szakmai gyakorlat igazolására

A 4-5. pont tekintetében a tevékenység legfeljebb 12 pontig vehető figyelembe.

	A	B
1.	Tevékenység	Pontszám
2.	műemléki védelem alatt álló építmény alkotórészeként védett képző- vagy iparművészeti alkotásokon önállóan vagy vezetőként elvégzett restauratori kutatási, restaurálási munka	6 pont
3.	műemléki védelem alatt álló építmény alkotórészeként védett képző- vagy iparművészeti alkotásokon munkatársként elvégzett restauratori kutatási, restaurálási munka	4 pont
4.	1 db műemléki védelem alatt álló építményre vonatkozó restauratori kutatási dokumentáció vagy restaurálási dokumentáció önálló elkészítése	4 pont
5.	1 db műemléki védelem alatt álló építményre vonatkozó restauratori kutatási dokumentáció vagy restaurálási dokumentáció elkészítésében munkatársként való részvétel	3 pont
6.	műemlékvédelmi szakmérnöki képesítés	5 pont

8/A. § (1) Védett műemléki értéket érintő szakértői tevékenységben **szakképzettséggel nem rendelkező személy közreműködését nem lehet igénybe venni.**

(2) A szakképzettséggel rendelkező, de szakmai gyakorlattal nem rendelkező személy az adott szakterületen jogosultsággal rendelkező szakértő irányításával, annak személyes közreműködésével végezhet a védett műemléki értéken vagy annak alkotórészén, védett tartozékán beavatkozást, amely társszerzői minősítést és szakmai gyakorlat igazolását szolgálja.

(3) Egyéb képzettségű szakember védett műemléki értéken kizárólag a szakértő irányításával saját képesítésének megfelelő részfeladatot végezhet, mely szakmai gyakorlatnak restauratori vonatkozásban nem vehető figyelembe.

8/B. § **A szakértő felelőssége kiterjed** az általa elvégzett beavatkozásra, az általa irányított egyéb képzettségű szakember és a felügyelete alatt működő gyakornok tevékenységére, valamint a kulturális örökségvédelem szempontjainak érvényesítésére.

12/A. § A műemléki érték védelmével kapcsolatos műemléki területen a miniszter azon szakértő vagy szakértő szervezet számára,

a) amely a szakértői tevékenység hatósági ellenőrzése során a műemléki területen kirendelt igazságügyi szakértő **szakvéleménye szerint szakszerűtlen, vagy szándékosan vagy súlyos gondatlanságból valótlan tartalmú szakvéleményt, dokumentációt készít - ha a c) pontban foglaltak nem valósulnak meg -, egy évre,**

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MŰEMLÉKVÉDELEMÉRT ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG VÉDELMEÉRT FELELŐS
HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

- b) amelyet egy éven belül két alkalommal örökségvédelmi bírsággal sújtottak - ha a c) pontban foglaltak nem valósulnak meg -, **három évre**,
c) amelyről az örökségvédelmi, az örökségvédelmi felügyeleti vagy az építésfelügyeleti hatóság az ellenőrzése során megállapítja, hogy **szakértői tevékenysége következményeként a védett műemléki érték súlyosan veszélyeztetetté válik, öt évre, vagy amennyiben a védett műemléki érték helyreállíthatatlanul sérült vagy elpusztult, tíz évre megtiltja a szakértői tevékenység folytatását.**

9. § (3) A bejelentéshez csatolni kell:

c) a szakmai gyakorlat igazolását az alábbiak szerint:

ca) a szakmai tevékenység részletes leírását (a szakmai gyakorlat megszerzésének helye, ideje, a betöltött munka- vagy feladatkör, a végzett szakmai tevékenység),

cb) az alkalmazásban töltött idő munkáltatói igazolását, cc) a pontszámítás alapját képező tevékenységről a miniszter, a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ vagy jogelőd intézményei, a Magyar Nemzeti Múzeum, a Lechner Lajos Tudásközpont, vagy az építésügyi, illetve az örökségvédelmi hatóság számára benyújtott dokumentáció megnevezését és leltári számát, iktatószámát vagy egyéb iratazonosító számát azzal, hogy a dokumentációk közül nem vehető figyelembe az, amelyről megállapítható, hogy a tartalma nem felel meg az Övr.-ben foglalt követelményeknek, vagy amelyhez kapcsolódó tevékenységet az építésügyi, illetve az örökségvédelmi hatóság az ezen követelményeknek meg nem felelő dokumentáció miatt nem engedélyezett.

Frissítve: 2025. március